

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 284.

74de Møde.

Løverdagen den 11te Mar.

(Forts.)

Mourad (fortsat): Jeg maa saaledes bemærke, at i denne Resolutions § 2 er der vel bestemt, at Arveskifteafgiften skal reguleres efter, hvad Gaarden nu udreder som Fæstegaard, eller ifølge den Plan, som er eller maatte blive allernaadigst approberet, ved Fæsteledighed vilde have at udrede. Man kan nu gaae den Vej, jeg siger ikke, at man er gaaet eller vil gaae den, men ikkun, at Resolutionen ialfsald aabner Udsigt dertil, at man gjør de aarlige Afgifter meget høje, thi saa falder i samme Forhold Gaardens Salgsværdi og derved altsaa den $\frac{1}{3}$ af Kjøbesummen, som man lover Brugereren. Jeg skal dernæst gaae over til et andet Punkt, hvor det forekommer mig, at min Uttring er aldeles berettiget, naar jeg sagde, at den Villighed, som man vilde vise Brugereren, delvis var et Blendværk. Naar nemlig en Fæster, der har en Gaard, vil købe denne Gaard, saa skal den vurderes, og jeg vil nu sige, at den har en Værdie f. Ex. af 2000 Rbd.; dernæst skal man undersøge, naar denne Gaard kan antages at ville blive fæstledig, det er det andet Punkt. Naar vi have faaet det afgjort, at Gaarden f. Ex. kan antages at blive fæstledig om 20 à 30 Aar, saa kommer det 3die Punkt, nemlig Beregningen af, hvormeget der skal betales for at denne Sum, f. Ex. 2000 Rbd. i det Antal Aar, der antages at hengaae inden Gaarden bliver fæstledig, kan komme til at udgjøre den Sum, hvortil Gaarden er taxeret. Naar disse 2000 Rbd., vil jeg sige, er Kjøbesummen, saa kan Godseieren ikke fordrø dem strax udbetalte, men han kan først fordrø dem udbetalte om et vist Antal Aar, f. Ex. om 30 Aar. Nu maa man altsaa sige, hvor meget skal den Paagjældende udbetale strax, for at denne Sum i 30 Aar

kan komme til at udgjøre Kjøbesummen, og her er det netop i denne Beregning, at man delvis gjør den Indrømmelse eller den Gave, som man gjør Brugereren til et Blendværk, idet man ikke har regnet Rentens Rente, men kun simpelvelvæk har regnet Rente. Naar nemlig Gaardens Værdi anslaaes f. Ex. til 2000 Rbd., og jeg siger, om 30 Aar vil den blive fæstledig, og jeg kun regner Rente, saa vil Manden have at betale 920 Rbd. eller saa omtrent — een af Thingets dygtigste Regnemestere har været saa god at gjøre Stykket for mig —; medens derimod, naar jeg regner Rentens Rente, vil det kun beløbe sig til 610 Rbd., og altsaa naar vi, hvad der vistnok er aldeles i sin Orden, vil gjøre Regningen med Rentens Rente, saa vil der netop komme ud, at han vil komme til at betale en Trediedeel mindre end han kom til at betale efter den Maade, hvorpaa man nu gaaer frem, og saaledes vilde han virkelig aldeles ikke faae nogen Begunstigelse. Dette er Tilfældet, naar det er 30 Aar; naar vi nu gaae dybere ned, f. Ex. til 20 Aar, saa er denne Begunstigelse ingenlunde heelt et Blendværk, men kun delvis, thi i dette Tilfælde faaer han dog virkelig Noget. Altsaa troer jeg, at Resolutionen i denne Henseende seer ud som om den giver til Flere end den i Virkeligheden giver, ligesom jeg ogsaa antager, at man kunde gjøre temmelig grundede Indvendinger imod den Maade, hvorpaa Fæstets Varighed er beregnet. Jeg troer rigtignok, at det saa at sige er en Umulighed; jeg har i det Mindste forgjæves forsøgt paa at opstille virkelige Regler eller kun sandsynlige Beregninger om Gjennemsnitsvarigheden af et Fæste, da jo Fæstet ikke alene er beregnet paa Mandens, men ogsaa paa Konens Levetid, og da, naar f. Ex. en Mand tager en ung Kone, dette giver Fæstet en langt bethdeligere Værdi. Jeg troer derfor, at man i denne Henseende ogsaa kunde finde en anden Fremgangs-